

הלכות שבת סימן שלט

אם לא יבא, ומכל מקום (ד) לכתחלה יש לזהר שלא לבוא לידו כף (וענין בסור אבן העזר סימן סד).
 (כ) ולא חולצין (כא) ולא מנבמין. (כב) ואין כונסין. (כג) ולא מקדישין (כד) ולא מעריכין (ה) (כה) ולא מקרימין ולא מפרישין (כו) תרומות ומעשרות. (כז) ואין פודין הן. (כח) ואין מגרשין. 'אלא-אם-זמן הוא גט שכיב-מרט (כט) (דחקיה לה עלמא). (ל) וכלם אם נעשו, (לא) שוגגין או מזדיין או מטעין, מה שעשו עשוי: ה' הפונס את (לב) האלמנה לא לבוא עליה ביאה ראשונה

ט ריב"ש בשמחה
 רכ"ב טהור ישראל
 נהרין שם י יטין ע"ז
 כ ירושלמי וכתב
 ה"ר ז' ר"א ש' פסק ה'
 דבצה ל' ה"רין שם
 קטש הירושלמי

באר היטב

בשלה: (ה) ולא מקרימין. (הנינו חרפי בדה"ב). וחרפי צבור דבר שנוגע אל הכלל היו מקרימין בשבת. ט"ז. ע"ש. וע' סימן שו ס"ב:

משנה ברוחה

חלקים משעה (שהשעה נחלקת לתרתי"ף חלקים כדורע). שהוא החשבון של כל חרש אם יתחלק השנה ל"ח חלקים בשנה, אפלו הכי לא יפדוהו ביום ששי, לפי שהחורש שבחורש הוא שלשים יום שלמים, ולכן צריך שצאע ליום שלשים ואחד בשעת הפדיון³², וכיון שיום שלשים ואחד הוא בשפת ידחה עד אחר שבת: (כח) ואין מגרשין. אפלו בנט שנקטב קדם שבת, שפא לבוא לכתובה: (כט) דחקיה לה עלמא. הנינו, שרוצה לגרש אשתו כדי שלא תזקק ליבוס, התירו לו לגרש בשבת, כדי שלא תטרף דעתו עליו אם לא יעשו רצונו. (לט) ומדי באפן דלית בה פסול משום מקדם, כגון שקשכסב בגט מערב-שבת לא נכתב בו זמן היום אלא כתוב בו שבעה ז' סתם. דקשר בכי האי גונא, כמו שכתוב באבן-העזר סימן קכז: (ל) וכלם וכו'. אבל המבאר בסעיף זה קאי, חוץ מהפדושת תרומות ומעשרות דבארנו לעיל דאם הפרשן במזיד אכור בו ביום: (לא) שוגגין וכו'. שוגג הוא, כגון ששכח שהיום שבת או שחשב שהבד זה מתר לעשות: ה' האלמנה וכו' ראשונה. הטעם, דבאלמנה וכן בגרושה, פינון שהיא בעילה עקר הקנן לירשתה ולמעשה ידחה היא הפיאה ולא תפחה³³, ונמצא קפונה קנן בשבת. וענין באבן-העזר סימן סד סעיף ה דבאר שם המחבר, דאף באלמנה לא בעינן ביאה ממש, וסגי אם היתה יחוד הראוי לביאה לקנותה על-יד-ידה קנן גמור לקנהי פנשוה לכל דבר, וכן הסכימו הרבה פוסקים. ולפי זה אם כנס אותה בערב-שבת והיתה טהורה, והכניסה אחר החפה לתוך מבועד יום ונתחמד עמה ולא היו שם בני-אדם, קנה אותה קנן גמור ומתר אחר-כך לבוא עליה בשבת, אבל אם לא היתה טהורה מבועד יום, או שלא נתחמד עמה בתוך מבועד יום, אסור לבוא עליה בשבת. ולכן יש לזהר מאד בפעושין חפת אלמנה בערב-שבת, שיעשו את החפה מבועד יום גדול כדי שיהיה ראוי ליתד עמה אחר החפה. ודע, דהרבה אחרונים פתבו דאפלו בכתולה יש לזהר לכתחלה שיתחמדו אחר החפה בערב-שבת מבועד יום, דיש אומרים דחפה שלנוי מה שמעמידין אותן פחת הכלונסאות לא מקרי גדון חפה והיא פקדושת בעלמא, ואם-כן כשכא עליה בלילה ביאה הראשונה הוא קונה קנן בשבת. (ל) ואף דבכתולה סגי אפלו ביחוד בעלמא מבועד יום ולא בעינן דוקא יחוד הראוי לביאה, ולכן אפלו אם היתה נדה, או שבגיראם נכנסין יוצאין שם באותו חדר ולא הני יחוד הראוי לביאה, אף-על-פי-כן הני חפה גמורה וקונה בכתולה קנן גמור לקנהי פנשוה בכל הדברים, וצריך ליתד להתקן אותו החדר והני פהכניסה לביהו. ועל-פן אם כנס את הכתולה בערב-שבת והכניס אותה לחדר מבועד יום, אף שהיא צרין לא טבלה ובגיראם נכנסין יוצאין באותו חדר דבכלאו הכי

עברות באין על-ידי זה: טלטול מקצה של הנרות³⁴, וגם כמה נשים ההלכות לחפה מאחרות זמן הדלקת הנרות על-ידי-יה³⁵ ומדליקות בבית השמשות, ויותר טוב היה שלא להדליק או כלל. ועל-פן מה כפון מאד למי שהתקלה בידו (טו) שלא לעשות הנשואין קלל בערב-שבת, ובפרט סמוך לחשכה, כי אף אם הנשואין יתנה בזמנם, על-כל-פנים מסתעף מזה עוד כמה קלקולים, וכפ"ל. אם נתאחר החפה עד חשכה וכידי השוכבינין נרות, אף דקנא לן דמקצה כל זמן שהיא בידו מזליכו למקום שירצה³⁶, מכל מקום הכא יתן הנרות לאינו-יהודי, דכל שאפשר לסלק המקצה מידו מחוב לסלק [פמ"ג]: (כ) ולא חולצין. שפא יכתב שטר חליצה לחלוצה³⁷ [רש"י]. ואפלו לקבץ מקום לחליצה אסור. (כ) שלא יהא נראה כאלו דנין בשבת³⁸. ויכול לקבץ בליל מוצאי-שבת שתהיה החליצה ביום ראשון, ואם יש צורך גדול יכול לקבץ אפלו בבית השמשות בערב-שבת על יום ראשון, אם אי אפשר בענין אחר [פמ"ג בא"א סק"ג]: (כא) ולא מנבמין. דבמה (י) שמעבם א"תה נקניח לו להיות אשתו לכל דבר פנשוה ממש, והני קפונה קנן בשבת. (יט) ועוד, שפא יכתב פתחה: (כב) ואין כונסין. הנינו (כ) אפלו קדש אותה מבעוד יום אסור להכניסה בשבת לחפה, דחפה קונה אותה לכמה דברים, וכו': (כג) ולא מקדישין. שום דבר לנבות. שיאמר הרי זו הקדש, משום דכיון שפקדיש באמירתו החפץ להקדש (כד) הרי מציאו באמירה זו החפץ מרשותו לרשות גבוה ודמי למקח וממכר³⁹, מה שאין כן לפסק צדקה לעניים מטרע⁴⁰, וכן כשיאמר (כז) 'הרי עלי להקדש כך וכך' גם-כן מתר. וענין לעיל בסיון שו במשנה ברוחה סעיף-קטן כז: (כד) ולא מעריכין. שיאמר 'עדי עלי' או 'צורך פלוני עלי', שנתנו להקדש פני שנינו, והני פמקח וממקרי: (כה) ולא מקרימין. בהכה או שום דבר לנבות, שיאמר 'הרי דבר זה חרם', והכל מטעם הנ"ל. ומה שכתב 'לא מפרשין' וכו', שהוא דומה (כז) פמקדיש אותן פרות שהקריש, ועוד, שהוא כמתקן דבר שאינו מתקן⁴¹. ואם עבר והקריש, (כז) פמויד לא יאכל⁴² בין לו בין לאחרים עד מוצאי-שבת מטעם קנס, (כה) ואם היה בשוגג מקר אפלו לו מדי: (כו) תרומות ומעשרות⁴³. והוא הדין (כ) חלה⁴⁴. וענין לעיל בסיון רסא במשנה ברוחה סעיף-קטן ד: (כז) ואין פודין. אפלו בכלי ששנה חמשה סלעים, שדומה למקח וממכר. (כו) ואין לומר זמן המעות לפהן בערב-שבת, וקשציע היום שלשים ואחד בשבת שאז הוא זמן פדויה, יחול הפדיון, לפי שאז לא יוכל לברך, שפינון שעדין לא חלה המצוה עליו איך יאמר וצוננו, ובשבת נמי לא יוכל לברך פינון שאז אינו עושה פלוס⁴⁵, לכן זמתי עד אחר השבת. (כח) ואפלו אם פלו לו בערב-שבת כ"ט יום י"ב שעות והשצ"ג

שער הענין

(טו) ענין באבן-העזר סימן סד: (י) מנבמין-הם: (י) דאפלו אם יקדש אותה בקסף ויחמד אותה מבועד יום, לבלי עלמא לא מצי זה ביכמה להיות פאשתו, דקרי גניסת היבקה היא בביאה (אחרונים): (י) רש"י: (כ) בית-יוסף: (כא) רש"י: (כב) שלטי-הגבורים פק משיילין: (כג) רמב"ם: (כד) תוספד-שבת וש"א ושפן כתוב בתרומב"ם, וכלא כמגן אברום ודומי זה למבשל. ומכל מקום לעקר הדין אינו ידע טעמו של הרמב"ם אפאי מקל פמויד לו פמוצי-א-שבת, הא פינון דפסק במבשל קרבי והתיר, לא מצינו בגמרא שיחלק רבי והתיר פמויד בין דאונזמא לדוננו, וכבר פתבנו פנה בבאר תלכה בריש סימן שיח, ענין שם. ומכל מקום לענין דינא בנדאי אין להחמיר קוח. דבלאו הכי פסק תנאי אפלו במלאכה דאורייתא קרבי מאיר. ובדוננו בנדאי יש לסקל בזה: (כה) כתנאי וש"א שהבאה דברים לעיל בריש סימן שיח, ענין שם: (כו) והנינו אף לענין דיעבר אם הפדוש הוא פתרוכה, וכפ"ל בסעיף-קטן הקודם [משכ"ח סימן חמד סק"ב]: (כז) מנבמין-הם: (כח) מנבמין-הם והשיבת חכם עדי ותוספד-שבת וש"א, דלא כב"ח וש"ף: (כט) אחרונים: (ל) הגאון מליא בסדור שלו. וענין בפתיחת-השנה אבן-העזר סימן סד מה שכתב בשם הפמנה אפלו לענין אלמנה, וכל-שפן לענין בתיולה דבנדאי אין להחמיר בדיעבר. וענין עוד בבאר הג"א באבן-העזר פסיון נה וקסיון סד מה שכתב לענין חפה,

הלכות שבת סימן שלט

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק לב]

וְלִיבָא אֶסּוּר מְשׁוּם שְׁקִינָה קְנִינָה בְּשַׁבָּת, שְׁבָבָר קְנָה אוֹתָהּ מִבְּעוּד יוֹם⁽³⁴⁾ וְכוּ', בְּשַׁעוֹשֵׁינָן הַחֲפָה בְּעַבְב־שַׁבָּת שְׂעִישׁוֹ הַחֲפָה מִבְּעוּד יוֹם גְּדוּלָּה⁽³⁵⁾.

וחופה הנערכת בעשרה בטבת שחל בערב שבת, כתב הרמ"א לקמן (סי' תקנ"ג) שהמנהג הוא לערוך את החופה לאחר תפילת מנחה.

וחופה הנעשית ביום ששי שהוא ערב י"ז בתמוז, כתב האשל אברהם (בוטשאטש מהדו"ק סי' תקנ"א ס"ב) שאף שבכל ערב שבת יש להקדים את החופה, במקרה זה יש להקדימה ביותר, שיש לחוש שמא יגיע זמן בין השמשות, ויתחילו ימי יבין המצרים.

[משנ"ב ס"ק לד]

אֶסּוּר לְהַפְצִילָן⁽³⁶⁾.

36) ואם אינו מתכוין להשתמש במים אלו מיד, כתב הערוך השלחן (סי'ה) שיש בכך אף משום איסור 'בורר'. מאידך, הקצות השלחן (סי' קמו בדה"ש ס"ק לה) כתב שבסילוק הקיסמין לצדדים כשאין הקיסמין מעורבים במים אלא צפים מלמעלה אין משום איסור 'בורר'. ואם הקיסמין נמצאים על פני כל המים, הפמ"ג (א"א ס"ק יד) מסתפק בכך, והקצות השלחן (שם) צידד להתיר.

34) ולקדש אשה בערב שבת או בערב יום טוב על מנת שיחולו הקידושין בשבת או ביו"ט, כתב בשו"ת עמק יהושע (סי' ט) שמותר לעשות כן, כיון שחלים הקידושין מאליהם, וכן כתב בשו"ת מחנה חיים (ארוח ח"ג סי' כב).

35) ולענין חופה בערב יום טוב, כתב לקמן (סי' תקמו ס"ק ט) שאף על פי שלכתחילה ראוי לעשותה בשחרית כדי שיוכל הבעל לשמוח עם אשתו יום אחד קודם הרגל, וגם שיוכל לעשות את הסעודה הראשונה ביום חול, מ"מ בשעת הדחק מותר לעשותה אפילו סמוך לחשיכה. ובשם המג"א כתב, שבמדינותינו נהגו שלא לישא אשה בערב יו"ט כלל, ואם יש צורך בדבר אין להחמיר.

המשך מעמוד קודם

31) וממה שכתב שיש בזה חיסרון מחמת הברכה, כתב בשונה הלכות (סי' שו ס"ב) שמשמע שאין איסור לעשות כן מצד הקנין, כיון שמותר לעשות קנין בערב שבת על מנת שיחול בשבת, וכן כתב החזו"א (דמאי סי' ט ס"ק יב) שחלות הקנין בשבת אינה בכלל איסור זה, וראה מה שכתבנו לעיל סי' רנב ס"ק א.

32) ותינוק שזמן פדיונו הוא במוצאי שבת בשעה מאוחרת, ורוצים הוריו להקדים את הפדיון בכמה שעות כדי שיהיה הדבר 'ברוב עב', כתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ח סי' רלט) שאין לעשות כן אלא לאחר שיעברו משעת הלידה כ"ט ימים י"ב שעות ותשצי"ג חלקים, ומ"מ אין צורך להמתין עד שיעברו משעת הלידה ל' יום תמימים מעת לעת.

[משנ"ב ס"ק לב]

עָרַךְ הַקְנָן לִיְרֵשָׁתָהּ וְלִמְעֵשָׂהּ וְגַם הִיא הַבְּיָאָה וְלֹא הַחֲפָה⁽³⁷⁾.

33) והחזו"א כתב (אהע"ז סי' סג ס"ק יח), שבעיקר הדין אין חילוק בין אלמנה לבתולה, אלא שבנישואי בתולה נהגו לעטר את החופה וניכר הדבר שמכניסה לחופה לשם נישואין, ולכן נחשבת החופה כקנין, מה שאין כן בנישואי אלמנה שלא נהגו לעטר את החופה לא ניכר שמכניסה לחופה לשם נישואין, ולפיכך אין החופה נחשבת כקנין, ולכן נהגו לעשות את הנישואין על ידי ביאה או יחוד. אבל אם עושה לאלמנה חופה גמורה, ודאי שקונה אותה קנין גמור כבתולה, וכן דעת הגר"א [הובא בשעה"צ (סי' ל)].

[משנ"ב ס"ק כז]

וּבְשַׁבָּת נִמְי לֹא יוּכַל לְבָרֵךְ בֵּינָן שְׂאֵז אֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּלוּם⁽³⁸⁾ וְכוּ', לְפִי שְׁהַחֲדִישׁ שְׁבַתוֹרָה הוּא שְׁלֵשִׁים יוֹם שְׁלָמִים, וְלָכֵן צָרִיךְ שְׂעִישׁ לְיוֹם שְׁלֵשִׁים וְאֶחָד בְּשַׁעַת הַפְּדִיָּוָה⁽³⁹⁾.

הלכות שבת סימן שלט

קפז באר הגולה

לא (ו) בשבת ולא ביום טוב (וענין לעיל סימן רפ): ו (לג) אסור לאדם (ו) להשיט במים דבר להוליכו מאצלו או להביאו אצלו, וילכו קיסמים שעל פני המים (לה) אסור להפצילין לקאן ולקאן כדי לצקות המים שהיו יפים: ז (ח) [ט] ספינה, *אם היא יושבת בקרקע הים (לה) ואינה שטה כלל, (* (גוש עיר קטר אתר לצוריא מנדן קשבת קליט ונביאו השר, ונמקשים השמים קפנל כג, וקבב הרב המגיד עם ששעב לפי שאין צורך סנדן מצוי בזמן הזה, אם קטר להפליג בספינה בערב שבת או בשבת, עין לעיל בסימן רמח)

פאר היטב

(ו) בשבת, ובמקור"ל שבת אסור ליהנות מיהא בדיקה, ובמ"ב פתב דאשלו בתולה יש ליחד קדם שבת כיון ד"א דחפה שלנו לא מקרי חפה וקדם החפה אסורים ביהודי, כמב העלוקת מחוקק בא"ע: אלמנה שנשאת ליל ה' ותזמה נדה, ונתחברה עם הכתו ע"י ב' שומרים שמתרת לטבל ליל שבת, מאחר שמקנה לביהו קצתה וכו', ע"ש, והמ"א חולק עליו והעלה שאסור היה הנשואין ביום ה' אסור לביא עליה בשבת, לכן אין לטמן על הח"מ פדה, עכ"ל המ"א, ובלי ל"ט מותר לטבל ב"ל, וכן פסק מ"י, ולא תטבל ג"כ במו"ש, ע"י ביד"ד סימן קצו ס"ב, ואם חל טבילה במו"ש מתרת לטבל וכן הורה הר"ש מפראג, ואם נהנתה עמו שלא בפני אדם כדי בעילה אחר החפה, שרי מן הדין, וענין ט"ו יר"ד שכתב דבאלמנה בעינן דוקא בעילה ולא מטרי יחד: (י) להשיט, דוקא בנהר אבל בכלי שרי, כמ"ש ס"ב, ב"ח: (ט) ספינה, אסור להערים לישן בספינה וירדע שהאינו יהודי יולף אותו בשבת ואפלו לח"ח, דאין בזמן הזה ח"ח, מ"מ, ע"ש, וע"י סימן רמח ס"ג בהג"ה דאם נקנס בה מע"ש שרי, ומ"מ אסור לצאת מספינה להפצילה, עכ"ל ת"ד, וענין במתב"ם אלשקר סקי"ח, ועשו"ת עבודת הארשי סימן קכ"ג שמתיר לצבור בגשר פורחח לצורך חולה שאין בו סכנה או אצל השר, רק שהיה קצת קנהת שביטה, וע"י סימן רמח ובתשובת סת"י איר סימן קוב, וענין מ"א:

משנה פרייה

אסורה להתחדד עמו קדם ביאה ראשונה], אפלו הכי קונה אותה פנה שהביאה לחדר מיוחד לו, ואחר-כך פשוטות מתר לו לביא עליה ביאה ראשונה בשבת, וליקא אסור משום שקונה קנה בשבת, שקבר קנה אותה מבעוד יום⁽³⁴⁾, ולפי זה אפלו בהתפת בתולה יש ליהר לכתחלה פשעושין החפה בערב שבת שיגעשו החפה מבעוד יום גדול⁽³⁵⁾: ו (לג) אסור לאדם וכו', שנהו גס"ז בכלל הגזרה שלא לשוט בשבת: (לד) אסור להפצילין⁽³⁶⁾, וכל זה בנהר, אבל בכלי או בכרכה שיש לה שפה לא גזרו, כמו שנתבאר למעלה ואחרונים: ז (לה) ואינה שטה כלל, אבל אם שטה, אסור (לה) לקנס בספינה, וכן במעבר שקורין קרא"ם, מפני דגראה קשט

שערי תשובה

מסקן וקרוכ למות ולא יתעצלו בדיקה, וכן הורה באחד שהיה הוצה לעגן את אשתו לתקשו כיום השבת, ונביא דברי הבי"ד סימן רמג ק"ש רב שריקא קאמ"ד שצבר גברה כ"ו והקשה ע"י מקושש, ואף שאין לחלק על המאן, כ"מ בצדף פי האי גם המאן בידה, ע"ש: [ח] ספינה, ענין בה"ט, וענין באש"ל אכ"מ לענין פשוטות, ודבר פתחי מזה בש"ח סימן רמח, ע"ש, וענין בשו"ת אב"ת יקב ח"ג כתב ג"כ להחיר לעבר בספינה הנהך התחום לביא קמנן פשאנה הולכת בשביל וישראל לביא הכי תשובת פת"י ב"ר לב ח"ג סימן עג וכתב שדברי דחוקין בפ"י ש"ס הר"ש, גם הביא תשובת מהר"ב"ח ותשובת ח"י סימן קוב ותשובת ע"ג סימן קכג, רק שגם אינו יודע הולך בספינה, וכתב שכן הורה הלכה למעשה, ע"ש, וענין בשו"ת נ"י מ"ת סימן מט שכתב ג"כ שאף להחיר של השב"י יעקב אם אין הספינה הולכת אלא בשביל הישראל לטהר, וע"ש ב"ב, וכתב ב"ב ש"ס רמ"ד שצריך ללך בשבת למקום שמתפללין בעטוה ולשטע קראת התורה וצריך לעבר בספינה ושטע שצ"ד לקנות שביטה בספינה, ותפ"ח קרובה לביהו, אך מעבר לזה יש עוד למקום שהוא יותר מג' אלפים אפה וצ"ד לטנין ערב לקנות שביטה מצד צדק בחוק מאן אפה פרי שלא תקנה בינו ובין המנן יותר מאלפים אפה, והשיב שבנוף הדבר אם לעבר בספינה בשבת אינו אסור ולא אסור ולא דבר, ואם קבר הורה לו אפה מורה להחיר במקום מזה ע"י קניית שביטה אינו מותר, ומ"ש השואל שיש לחש להשביטה בספינה ונתנת ערב סתרי אפודי, קראה דלית לן בה ודמי למ"ש סימן תח בהג"ה בכלתה ביהו כ"ו, ע"ש:

באר הלכה

אין זה קאי, כמו שכתב קאלה ביהו, ובשו"ת שער אפרים סימן לו אסור אפלו בחול המועד, אלא אף זו שעשו בהאי גיטא תנאן וחוללו בכחולות נערים (בני תרבות) עם בתולות, ונתקדו בהם קה"ם גם אנשים ונשיאנשים וישע"ר ויחדו שם, אוי לנפשם כי גמלו להם לעבר על דת בפרהסיא, והתורה חוגרת שק עליהם, רחמנא לשיזבן מהאי ענשא, ולא יעשה כן וכו', והנה מעלת כבוד תורתו שאלני האם יפה עשה שפחה בהם וכו' לכל יוסיפי לחטא ביום טוב השני וכו'; תשובה — ודאי יפה עשה למחות בכל כחו בפאנשים פאלה וכו', וכל רב ומונה בעירו מחיב לזכות ולכשל בעבודתו והמחולות ביום טוב, ומפ"שן בחורים (בני בלי תרבות) ובתולות יחד, ואלו חמור פ"ק של קל"ד חמור להספסוף אשר בקרבן והמחולות אנשים ונשים, כמו שכתבתי לעיל, וקמבאר באנ"ח תיים סימן הקטב שכתב שם שלא יתעברו אנשים ונשים, וירדע דאין חלוק בין נשואות לפגניות לענין זה, ואין לה דגרא להסתת וצ"ד תרע ומעלה לגנות יותר מזה, שמתבוננים

מעשה אבותיהם בדיהם של הנשים, וקורא אני עליהם: ד ל"ד לא יקנה מדינה של גיהנם! ולפעמים מהבקים והנבשקים למלאכת פאנתן וכאים לירי טעשה ער ואון, ולפעמים נמתיקו על-גיריה סוד יחד להתגמד פ"ס או פלילה והנה במהשן מעשיהם, חס ושלום ומלאה הארץ זמה, וירדע דרב התולות בזמן הזה כבר הניע ונמש לראות, וקדעת הרמב"ם וקמה פוסקים ראשונים ואחרונים, הנוגע בהם לשם חבה וקרוי בשר עובר על לאו "ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב", ואפלו קורבא בעלמא אסור, והספקה והמנשקה לשם טאנה הנה לוקה (נפשים הנדמוגים), כמו שכתב הרמב"ם בפרק כ"א מהלכות אסורי ביאה וסמ"ג מורה שבת, ואפלו לומב"ן שם, הרי הנה עליו מפת"ר דות מנדפנן, כמו שכתב ביהו"איר סימן קכב ובתשובת מעיל-צדקה סימן יט ובאבן-צור ריש סימן כא וסימן כב וכו', הלענין אסור צרות נדה אין חלוק בין נשואה לפגניה כלל, וכמו שכתב הר"מ ב"ר יהודה דעה סימן קכג, ופשוט הוא, ומ"ב פשוטו לא נסן לקבולו, ורק כדי להוציא מלב עפ"י הארץ ויבירים שחושבים שאין אסור בפגניה כלל, אמנם הטקט דאין חלוק, חס ושלום לא יעלה על הדעת לחלק, כללו של דבר, אין לה גזר עונה גדול מזה לבטל המחולות ותרודין של אנשים ונשים יחד, בין נשואות ובין פגניות, שאין לה דגרא לזנות ומעלה לצרחת והרגל לעברת יותר מזה, ובאוננו שקבלנו תורתנו מהנביא לעשות גזר וסיג שלא יעשה כן וכו', ושם בתשובתו נאמר מה שהשיב להגמון אחד ששאלו על פכה, והשיב לו שאצלנו הוא עין פילי ונגד הפגיה, וקראה לו מה דכתב בשופטים סימן כא "ויאמר הנה חנ וכו' יצאו בנות שילו לחול בשחלות", ומדלא כתיב עם בחורים או נצרים טשטע שטהת המחולות לבר חוללו יחד ולא עם בחורים, וכן כתיב בירמיה סימן לא "אז תשמח בהולה ובחורים חקנים יחד", ולא כתיב אז תשמח בתולה עם בחורים במהול, וכן כתיב בזכריה י"ב "וספדה וכו' ונשיהם לבד", ומה נעשה קל"ח וכו' בשעת שמתה ורקוד בהסתת היצר הרע לעברה ובסוכה דף נבו, ולא לחנם אמר איוב "ברית כרתי לעיני ומה אהבונן וגו'", ושבת אותה התגמון על תשובתו ואמר ראיתי פי דברך טובים ונבחים, ועל-פי דתנו אסור להסתכל אפלו בכגרי צבעונין של אשה ומגל-שמן להביט בפניה, הן בחולה הן נשואה, ומהאי טעמא תקנו האב"ד ונקטל פה פירדא ובקיק מיז שלא יחוללו בחבורים (בני בלי תרבות) עם הבתולות כלל אפלו על החתנות, אלא הבתולות יחוללו בפני עצמן והבחורים יחוללו בפני עצמן, וענין שם מה שהאריך עוד בזה:

שער הענין

ולדיעה אין חלוק בין בתולה לאלמנה, אך לכתחלה בודאי נכון להחמיר בזה אף לענין בחולה, מסתימת בעל דרך החיים: (ל"ב) פוסקים בשם ר"י: תרומים: 1 מקב"ח.